

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

27 februari 2014*

”Direktiv 2003/9/EG — Mininormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna — Artikel 13.1 — Frist för att bevilja materiella mottagningsvillkor — Artikel 13.2 — Bestämmelser om materiella mottagningsvillkor — Garantier — Artikel 13.5 — Fastställande och tillhandahållande av minimivillkor för mottagande av asylsökande — Det beviljade stödets storlek — Artikel 14 — Sätten på vilka de materiella mottagningsvilkoren ska tillhandahållas — Överbelastning av mottagningssystemet — Hänvisning till de nationella systemen för social trygghet — Tillhandahållande av de materiella mottagningsvilkoren i form av ekonomiska bidrag”

I mål C-79/13,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Arbeidshof te Brussel (Belgien) genom beslut av den 7 februari 2013, som inkom till domstolen den 15 februari 2013, i målet

Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers

mot

Selver Saciri,

Danijela Dordevic,

Danjel Saciri, företrädd av Selver Saciri och Danijela Dordevic,

Sanela Saciri, företrädd av Selver Saciri och Danijela Dordevic,

Denis Saciri, företrädd av Selver Saciri och Danijela Dordevic,

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Diest,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden L. Bay Larsen (referent) samt domarna M. Safjan, J. Malenovský, A. Prechal och K. Jürimäe,

generaladvokat: P. Mengozzi,

justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

* Rättegångsspråk: nederländska.

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 27 november 2013,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Belgiens regering, genom C. Pochet och T. Materne, båda i egenskap av ombud, biträdda av S. Ishaque, advocaat,
- Frankrikes regering, genom D. Colas, F.-X. Bréchet och B. Beaupère-Manokha, samtliga i egenskap av ombud,
- Polens regering, genom B. Majczyna, K. Pawłowska och B. Czech, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom M. Condou-Durande och R. Troosters, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 13.5 i rådets direktiv 2003/9/EG av den 27 januari 2003 om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna (EGT L 31, s. 18), jämförd med artiklarna 13.1, 13.2, 14.1, 14.3, 14.5 och 14.8 i samma direktiv.
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (nationell myndighet för flyktingmottagande) (nedan kallad Fedasil) och å andra sidan Selver Saciri och Danijela Dordevic, i eget namn samt som förmyndare för deras minderåriga barn Danjel Saciri, Denis Saciri och Sanela Saciri (nedan kallad familjen Saciri), och Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Diest (socialvårdsinrättningen i Diest, nedan kallad socialvårdsinrättningen). Målet gäller Fedasils beslut att neka familjen Saciri socialt bistånd på grund av att det var omöjligt att ta emot familjen i en förläggning avsedd för mottagande av asylsökande.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skäl 7 i direktiv 2003/9 har följande lydelse:

”Det bör fastställas mininormer för mottagande av asylsökande som under normala förhållanden räcker till för att ge dem en värdig levnadsstandard och jämförbara levnadsvillkor i alla medlemsstater.”

- 4 I artikel 1 i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”Syftet med detta direktiv är att fastställa mininormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna.”

- 5 Enligt artikel 2 används i direktivet följande beteckningar med nedan angivna betydelser:

”...

j) *Materiella mottagningsvillkor*: mottagningsvillkor som omfattar inkvartering, mat och kläder och som tillhandahålls in natura, i form av penningbidrag eller kuponger samt dagpenning.

...

6 Artikel 5.1 i samma direktiv har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall i rimlig tid och inte senare än 15 dagar efter det att de asylsökande har lämnat in sina asylansökningar till den behöriga myndigheten informera dem åtminstone om fastställda förmåner för dem och vilka skyldigheter de skall uppfylla för att komma i åtnjutande av mottagningsvillkoren.

...”

7 Artikel 13 i direktiv 2003/9 innehåller allmänna bestämmelser om materiella mottagningsvillkor och hälso- och sjukvård och lyder som följer:

”1. Medlemsstaterna skall se till att materiella mottagningsvillkor finns tillgängliga för sökande när de lämnar in sin asylansökan.

2. Medlemsstaterna skall utfärda bestämmelser om materiella mottagningsvillkor för att garantera en levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa och uppehälle.

Medlemsstaterna skall se till att kraven på levnadsstandard även uppfylls för personer med särskilda behov, i enlighet med artikel 17, och för personer som hålls i förvar.

...

5. Materiella mottagningsvillkor får tillhandahållas in natura eller i form av ekonomiska bidrag eller kuponger, eller i form av en kombination av dessa.

När medlemsstaterna tillgodoser de materiella mottagningsvillkoren genom ekonomiska bidrag eller kuponger skall det belopp som de uppgår till fastställas enligt principerna i denna artikel.”

8 Artikel 14 i nämnda direktiv har följande lydelse:

”1. Om inkvartering tillhandahålls in natura bör den beviljas i en eller flera av följande former:

a) Förläggningar som används i syfte att hysa sökande under prövningen av en asylansökan som lämnats in vid gränsen.

b) Förläggningar som garanterar en tillräcklig levnadsstandard.

c) Privathus, lägenheter, hotell eller andra lokaler som anpassats för sökande.

...

3. Medlemsstaterna skall se till att underåriga barn till sökande eller sökande som själva är underåriga inkvarteras, om så är lämpligt, med sina föräldrar eller med den vuxne familjemedlem som ansvarar för dem enligt lag eller sedvana.

...

5. Personer som arbetar vid förläggningar skall ha lämplig utbildning och vara bundna av tystnadsplikt, enligt den nationella lagstiftningen, beträffande uppgifter som de får kännedom om genom sitt arbete.

...

8. Medlemsstaterna får under en rimlig tidsperiod, som skall vara så kort som möjligt, undantagsvis fastställa materiella mottagningsvillkor som skiljer sig från dem som föreskrivs i denna artikel, om

- det krävs en första bedömning av den sökandes särskilda behov,
- de materiella mottagningsvillkor som föreskrivs i denna artikel inte är tillgängliga i ett visst geografiskt område,
- de normalt tillgängliga inkvarteringsmöjligheterna tillfälligtvis är uttömda,
- den asylsökande befinner sig i en förvarsenhet eller i sådana förläggningar vid gränsen som de inte kan lämna.

Dessa olika villkor skall under alla förhållanden omfatta de grundläggande behoven.”

9 I artikel 17.1 i direktivet föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall i den nationella lagstiftningen för genomförande av bestämmelserna i kapitel II om materiella mottagningsvillkor och hälso- och sjukvård beakta den speciella situationen för utsatta personer, till exempel underåriga, underåriga utan medföljande vuxen, funktionshindrade, äldre, gravida, ensamstående föräldrar med underåriga barn, och personer som utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykologiskt, fysiskt eller sexuellt våld.”

10 I artikel 18.1 i direktivet föreskrivs följande:

”I första hand skall hänsyn till barnets bästa tas när medlemsstaterna genomför bestämmelser som gäller underåriga i detta direktiv.”

Belgisk rätt

11 Bestämmelserna i direktiv 2003/9 införlivades med belgisk rätt genom lag av den 12 januari 2007 om mottagande av asylsökande och vissa andra kategorier av utlänningar (*Belgisch Staatsblad*, 7 maj 2007, s. 24027) (nedan kallad lagen om mottagande av asylsökande).

12 I artikel 3 i lagen om mottagande föreskrivs följande:

”Alla asylsökande har rätt till ett mottagande som möjliggör för vederbörande att leva ett liv i överensstämmelse med mänsklig värdighet.

Med mottagande avses materiellt stöd som beviljas i enlighet med denna lag eller socialt bistånd som socialvårdsinrättningarna beviljar enligt lag av den 8 juli 1976 om de offentliga socialvårdsinrättningarna [(*Belgisch Staatsblad*, 5 augusti 1976, s. 9876)].”

13 Enligt artikel 9 i lagen om mottagande av asylsökande föreskrivs följande:

”Det mottagande som avses i artikel 3 tillhandahålls av mottagningsföreläggningen eller av den offentliga socialvårdsinrättning som angetts som obligatorisk registreringsplats. Detta gäller utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.3 sista stycket eller artikel 13.”

- 14 Enligt artikel 10 i den nämnda lagen anvisar Fedasil en obligatorisk registreringsplats för utlänningar.
- 15 Vid anvisning av den obligatoriska registreringsplatsen ska Fedasil enligt artikel 11.3 i lagen om mottagande av asylsökande se till att platsen är anpassad för mottagaren av den inom ramen för antalet tillgängliga plaster. Bedömningen av platsens lämplighet grundas bland annat på kriterier såsom mottagarens familjesammansättning, hans eller hennes hälsotillstånd, huruvida vederbörande behärskar något av landets språk eller förfarandespråket. Fedasil fäster härvid särskild vikt vid den situation som gäller för de utsatta personer som avses i artikel 36 i lagen. Om särskilda omständigheter föreligger får Fedasil göra undantag från bestämmelserna i artikel 36.1 och underlåta att anvisa en obligatorisk registreringsplats.
- 16 Om synnerliga omständigheter råder som avser antalet tillgängliga plaster i mottagningsförläggningarna får Fedasil i enlighet med artikel 11.4 i lagen om mottagande av asylsökande, efter beslut av ministerrådet och med stöd av en rapport som utarbetats av nämnda ministerråd, under en period som Fedasil fastställer, antingen ändra en asylsökandes obligatoriska registreringsplats – från en mottagningsförläggning till att i stället avse en offentlig socialvårdsinrättning – eller i sista hand anvisa en asylsökande en sådan inrättning som obligatorisk registreringsplats.
- 17 Enligt artikel 1 i lag av den 8 juli 1976 om offentliga socialvårdsinrättningar har var och en rätt till socialt bistånd. Utlänningar har i princip rätt till socialt bistånd enligt artikel 1 i denna lag under förutsättning att de uppehåller sig lagligt i landet.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 18 Den 11 oktober 2010 ansökte familjen Saciri om asyl hos utlänningsmyndigheten och vände sig med detsamma till Fedasil med en begäran om mottagande.
- 19 Samma dag informerade Fedasil familjen Saciri om att det var omöjligt att anvisa dem en mottagningsförläggning och hänvisade familjen till behörig socialvårdsinrättning.
- 20 Familjen Saciri lyckades inte få någon bostad och vände sig därför till den privata hyresmarknaden. Då familjen inte kunde betala hyran lämnade den in en ansökan om ekonomiskt bistånd till socialvårdsinrättningen.
- 21 Socialvårdsinrättningen avlog ansökan med motiveringen att familjen Saciri omfattades av de mottagningsstrukturer som drivs av Fedasil.
- 22 Den 10 december 2010 ansökte familjen Saciri om interimistiska åtgärder vid arbetsrechtbank te Leuven mot Fedasil och mot socialvårdsinrättningen.
- 23 Genom beslut av den 12 januari 2011 ålade arbetsrechtbank te Leuven Fedasil respektive socialvårdsinrättningen att ta emot familjen Saciri och att betala ett belopp i form av ekonomiskt bistånd till familjen.
- 24 Den 21 januari 2011 placerade Fedasil familjen Saciri på en mottagningsförläggning för asylsökande.
- 25 Den 14 december 2010 respektive den 7 januari 2011 väckte familjen Saciri talan vid arbetsrechtbank te Leuven mot Fedasil och socialvårdsinrättningen.
- 26 Genom dom av den 17 oktober 2011 ogillade arbetsrechtbank te Leuven talan mot socialvårdsinrättningen medan Fedasil förpliktades att betala 2 961,27 euro till familjen Saciri motsvarande 3 månaders integrationsbidrag för en person med försörjningsskyldighet för en familj.

- 27 Fedasil överklagade denna dom till Arbeidshof te Brussel. Familjen Saciri inkom med ett anslutningsöverklagande och yrkade att Fedasil och socialvårdsinrättningen skulle förpliktas att solidariskt utge ett belopp motsvarande integrationsbidraget för hela den period då familjen inte haft någon plats på en mottagningsförläggning.
- 28 Arbeidshof te Brussel påpekade att i en situation då mottagningsystemet för asylsökande är överbelastat innehåller varken lagen om mottagande av asylsökande eller någon annan nationell bestämmelse några särskilda regler som gör det möjligt för asylsökande som inte kan tas emot av Fedasil att inom rimlig tid komma i åtnjutande av ett mottagande som uppfyller de normer som föreskrivs i direktiv 2003/9.
- 29 Samma domstol preciserade att när Fedasil beslutar att inte anvisa någon plats på en mottagningsförläggning erhåller de asylsökande ett socialt bistånd vars belopp emellertid inte garanterar dem en bostad, ens tillfälligt.
- 30 Under dessa omständigheter beslutade arbeidshof te Brussel att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:
- ”1) När en medlemsstat beslutar sig för att med tillämpning av artikel 13.5 i ... direktiv 2003/9 ... tillhandahålla materiellt stöd i form av ett ekonomiskt bidrag, har medlemsstaten då något ansvar för att se till att den asylsökande, på ett eller annat sätt, kommer i åtnjutande av minimiåtgärder för skydd som föreskrivs i artikel 13.1, 13.2, 14.1, 14.3, 14.5 och 14.8 i direktivet?
- 2) Ska det ekonomiska bidrag som föreskrivs i artikel 13.5 i direktiv [2003/9] tilldelas från och med dagen för asylansökan och ansökan om mottagande, eller från och med ett annat datum? Ska det ekonomiska bidraget vara av en sådan art att det tillåter den asylsökande – om denne inte erbjuds ett materiellt mottagande av medlemsstaten eller en av medlemsstaten anvisad inrättning – att när som helst själv sörja för sin inkvartering, i förekommande fall genom hotellvistelse i avvaktan på att vederbörande erbjuds fast inkvartering eller själv kan skaffa sig en mer permanent inkvartering?
- 3) Är det förenligt med direktiv [2003/9] att en medlemsstat endast tillhandahåller materiellt mottagande i den mån de befintliga, statligt inrättade mottagningsförläggningarna kan garantera inkvarteringen, och att den asylsökande som inte får någon plats på dessa hänvisas till det sociala bistånd som är tillgängligt för alla invånare i landet, utan att de obligatoriska rättsreglerna och strukturerna tillämpas, så att de institutioner som staten inte själv har inrättat verkligen har förmåga att på kort tid garantera anständiga mottagningsvillkor för de asylsökande?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första och den andra frågan

- 31 Den hänskjutande domstolen har ställt den första och den andra frågan, som ska prövas tillsammans, för att få klarhet i om artikel 13.5 i direktiv 2003/9 ska tolkas så, att när en medlemsstat valt att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren i form av ekonomiska bidrag så är nämnda medlemsstat skyldig att bevilja bidragen från och med dagen för asylansökan och samtidigt försäkra sig om att bidragsbeloppet gör det möjligt för de asylsökande att få en bostad, med iakttagande av de villkor som föreskrivs i artiklarna 13.1, 13.2, 14.1, 14.3, 14.5 och 14.8, i nämnda direktiv.

- 32 Det ska inledningsvis påpekas att enligt artikel 13.5 i direktiv 2003/9 kan materiella mottagningsvillkor tillhandahållas in natura eller i form av ekonomiska bidrag eller kuponger, eller i form av en kombination av dessa.
- 33 Vad för det första gäller från vilken tidpunkt medlemsstaterna är skyldiga att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren, har domstolen redan preciserat att den period under vilken de materiella mottagningsvillkoren ska finnas tillgängliga för de asylsökande börjar då de asylsökande lämnar in sin asylansökan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 september 2012 i mål C-179/11, Cimade och GISTI, punkt 39).
- 34 Det framgår nämligen av själva ordalydelsen i artikel 13.1 i direktiv 2003/9 att asylsökande ska ha tillgång till materiella mottagningsvillkor, oavsett om de tillhandahålls in natura eller i form av ekonomiska bidrag, när de asylsökande lämnar in sin asylansökan.
- 35 Den allmänna systematiken och syftet med direktiv 2003/9 samt iakttagande av grundläggande rättigheter, i synnerhet kravet i artikel 1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna att människans värdighet ska respekteras och skyddas, utgör hinder mot att en asylsökande fräntas skydd för de miniminormer som föreskrivs i detta direktiv, även under en tillfällig period, efter det att en asylansökan ingetts (se domen i det ovannämnda målet Cimade och GISTI, punkt 56).
- 36 Vad för det andra gäller med vilket belopp de ekonomiska bidragen ska utgå, framgår det av artikel 13.5 andra stycket i direktiv 2003/9 att när medlemsstaterna tillgodoser de materiella mottagningsvillkoren genom ekonomiska bidrag eller kuponger ska det belopp som dessa uppgår till fastställas enligt principerna i denna artikel.
- 37 Det följer härvid av artikel 13.2 i direktivet att det ekonomiska bidraget ska uppgå till ett belopp som garanterar en levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa och uppehälle.
- 38 Domstolen konstaterar vidare att med materiella mottagningsvillkor avses enligt artikel 2 j i direktiv 2003/9 mottagningsvillkor som omfattar inkvartering, mat och kläder och som tillhandahålls in natura, i form av penningbidrag eller kuponger samt dagpenning.
- 39 Vidare framgår det av skäl 7 i samma direktiv att direktivet syftar till att fastställa mininormer för mottagande av asylsökande som under normala förhållanden räcker till för att ge dem en värdig levnadsstandard och jämförbara levnadsvillkor i alla medlemsstater.
- 40 Härav följer att även om det belopp med vilket det ekonomiska bidraget ska utgå fastställs av varje medlemsstat, ska det vara tillräckligt för att ge en värdig levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa och uppehälle.
- 41 När medlemsstaterna fastställer de materiella mottagningsvillkoren i form av ekonomiska bidrag är medlemsstaterna, med tillämpning av bestämmelserna i artikel 13.2 andra stycket i direktiv 2003/9, skyldiga att anpassa dessa mottagningsvillkor för personer med särskilda behov i enlighet med artikel 17 i direktivet. Det ekonomiska bidraget måste således vara tillräckligt för att hålla samman familjen och ta hänsyn till barnets bästa, vilket enligt artikel 18.1 i direktivet utgör ett väsentligt övervägande.
- 42 När en medlemsstat väljer att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren i form av ett ekonomiskt bidrag, ska det således vara tillräckligt för att ge en värdig levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa och uppehälle. Det ska ge de asylsökande möjlighet att disponera över en bostad, i förekommande fall på den privata hyresmarknaden.

- 43 Bestämmelserna i direktiv 2003/9 kan emellertid inte tolkas så, att de asylsökande ska ges möjlighet att själva välja en bostad.
- 44 Vad för det tredje gäller den hänskjutande domstolens fråga om skyldigheten för de medlemsstater som tillhandahåller materiella mottagningsvillkor i form av ekonomiska bidrag att säkerställa att sättet för tillhandahållande av de materiella mottagningsvillkoren enligt artikel 14.1, 14.3, 14.5 och 14.8 i direktiv 2003/9 iaktas, gör domstolen följande bedömning. Artikel 14.1 gäller i princip de olika typer av bostad som medlemsstaterna kan välja och bestämmelsen begränsar omfattningen av de skyldigheter som nämns i artikeln till de fall då medlemsstaterna har valt att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren in natura.
- 45 Även om artikel 14.3 i direktivet inte är tillämplig när de materiella mottagningsvillkoren enbart tillhandahålles i form av ekonomiska bidrag, ska bidragen emellertid inte desto mindre göra det möjligt, i förekommande fall, för asylsökandes minderåriga barn att bo tillsammans med sina föräldrar så att familjen hålls samman i enlighet med vad som anges i punkt 41 i denna dom.
- 46 Den första och den andra frågan ska således besvaras enligt följande. Artikel 13.5 i direktiv 2003/9 ska tolkas så, att när en medlemsstat valt att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren i form av ekonomiska bidrag eller kuponger ska dessa bidrag utgå från och med dagen för asylansökan i enlighet med vad som stadgas i artikel 13.1 i nämnda direktiv och de ska uppfylla de miniminormer som fastställs i bestämmelserna i artikel 13.2 i samma direktiv. Medlemsstaten ska se till att det totala belopp som det ekonomiska bidraget ska utgå med och som ska täcka de materiella mottagningsvillkoren är tillräckligt för att ge en värdig levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa och uppehälle och samtidigt ge dem möjlighet bland annat att disponera över en bostad. Medlemsstaten ska härvid beakta att de intressen som tillkommer personer med särskilda behov ska tillvaratas, i enlighet med artikel 17 i samma direktiv. De materiella mottagningsvillkor som föreskrivs i artikel 14.1, 14.3, 14.5 och 14.8 i direktiv 2003/9 gäller inte för medlemsstaterna när de valt att tillhandahålla dessa villkor i form av enbart ekonomiska bidrag. Bidragsbeloppet ska emellertid vara tillräckligt för att möjliggöra för minderåriga barn att bo tillsammans med sina föräldrar så att de asylsökandes familjer kan hållas samman.

Den tredje frågan

- 47 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje frågan för att få klarhet i huruvida direktiv 2003/9 ska tolkas så, att det utgör hinder för att medlemsstaterna – vid överbelastning av de förläggningar som är avsedda för inkvartering av asylsökande – hänvisar de asylsökande till organ inom det allmänna systemet för socialt stöd med uppgift att förse de asylsökande med nödvändigt ekonomiskt bistånd.
- 48 Det är härvid tillräckligt att konstatera att om medlemsstaterna inte har möjlighet att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren in natura har de enligt direktiv 2003/9 möjlighet att välja att tillhandahålla dessa materiella mottagningsvillkor i form av ekonomiska bidrag. Bidragen ska emellertid vara tillräckliga för att täcka de asylsökandes grundläggande behov, inklusive en värdig levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa.
- 49 Eftersom medlemsstaterna har ett visst utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller sättet att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren, kan de således betala ut de ekonomiska bidragen via organ inom det allmänna systemet för socialt stöd, under förutsättning att dessa organ ser till att de miniminormer som föreskrivs i direktivet iaktas för de asylsökande.
- 50 Det är härvid viktigt att understryka att det ankommer på medlemsstaterna att säkerställa att nämnda organ iakttar de miniminormer som gäller för mottagande av asylsökande. Överbelastning av mottagningssystemet kan inte under några omständigheter motivera att dessa normer inte iaktas.

- 51 Den tredje frågan ska således besvaras enligt följande. Direktiv 2003/9 ska tolkas så, att det inte utgör hinder för att medlemsstaterna – vid överbelastning av de förläggningar som är avsedda för inkvartering av asylsökande – kan hänvisa de asylsökande till organ inom det allmänna systemet för socialt bistånd, under förutsättning att dessa organ ser till att de miniminormer som föreskrivs i direktivet iakttas för de asylsökande.

Rättegångskostnader

- 52 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

- 1) **Artikel 13.5 i rådets direktiv 2003/9/EG av den 27 januari 2003 om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna ska tolkas så, att när en medlemsstat valt att tillhandahålla de materiella mottagningsvillkoren i form av ekonomiska bidrag eller kuponger ska dessa bidrag utgå från och med dagen för asylansökan i enlighet med vad som stadgas i artikel 13.1 i nämnda direktiv och de ska uppfylla de miniminormer som fastställs i bestämmelserna i artikel 13.2 i samma direktiv. Medlemsstaten ska se till att det totala belopp som det ekonomiska bidraget ska utgå med och som ska täcka de materiella mottagningsvillkoren är tillräckligt för att ge en värdig levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa och uppehälle och samtidigt ge dem möjlighet bland annat att disponera över en bostad. Medlemsstaten ska härvid beakta att de intressen som tillkommer personer med särskilda behov ska tillvaratas, i enlighet med artikel 17 i samma direktiv. De materiella mottagningsvillkor som föreskrivs i artikel 14.1, 14.3, 14.5 och 14.8 i direktiv 2003/9 gäller inte för medlemsstaterna när de valt att tillhandahålla dessa villkor i form av enbart ekonomiska bidrag. Bidragsbeloppet ska emellertid vara tillräckligt för att möjliggöra för minderåriga barn att bo tillsammans med sina föräldrar så att de asylsökandes familjer kan hållas samman.**
- 2) **Direktiv 2003/9 ska tolkas så, att det inte utgör hinder för att medlemsstaterna – vid överbelastning av de förläggningar som är avsedda för inkvartering av asylsökande – kan hänvisa de asylsökande till organ inom det allmänna systemet för socialt bistånd, under förutsättning att dessa organ ser till att de miniminormer som föreskrivs i direktivet iakttas för de asylsökande.**

Underskrifter